

generalsekretærstilling skulle besættes så snart som muligt med en mand fra et land, der ikke tilhørte nogen blok og spillede en mindre politisk rolle end den afdøde generalsekretærs fædreland. Jugoslavien ville imidlertid anbefale en interimsløsning, hvorunder en kvalificeret person fra et uforpligtet land blev udpeget.

Den britiske repræsentant (Lord Home) sagde i sin tale under generaldebatten den 27. september om FN's politiske krise:

Mange repræsentanter, som har talt i denne sal, har mindet os om, at i 1945 mødtes 51 medlemmer af De forenede Nationer for at udarbejde en pagt, hvis formål var at frelse menneskeheden fra krigens svøbe. I dag er vi i denne forsamling det dobbelte antal, og der er gået 16 år. Men vil nogen påstå, at vi er klogere? Kendsgerningen er, at vi ikke har fjernet krigens svøbe fra menneskeheden. Tværtimod, det, vi har gjort, er, at vi har opfundet våben, som uden sammenligning har en mere ødelæggende kraft end noget, verden hidtil har set. Og hertil kommer, at hvor man end ser hen i verden i dag, er der stridigheder, krige og krigsrygter. Der er næppe en verdensdel i dag, som er uberørt af stridigheder. Over det hele hænger de truende skyer af de atombomber, som for nylig er bragt til eksplosion i Asien og i det arktiske område.

Vi står her og bekender vor længsel efter fred — men i virkeligheden er vi gjort til nar af vore egne præstationer.

Det problem, vi står over for, er nøjagtig det samme, som mødte pagtens fædre. Det er, hvorledes man kan imødegå magtmisbrug fra et lands eller en gruppe landes side. Det klassiske svar på spørgsmålet om at bevare freden er magtbalancen. Jeg tror, det er rigtigt, at siden sidste krig er det faktisk magtbalancen, som har bevaret freden. Det er også rigtigt, at i atomalderen er det vigtigere end nogen sinde før, at ingen får fordele over for andre, hvorved en angriber kunne blive fristet til at agere. Men magtbalancen er ikke den fuldstændige fredsgaranti, som mennesket har søgt. Genoprustningen har en tilbøjelighed til at sig selv at tage fart, og historien har vist os, hvor skæbnesvangert let det er for den at løbe løbsk. Vi bør have i erindring, at pagtens ophavsmænd kun havde ét svar på dette problem og ét middel derimod —

nemlig nedrustning, og nedrustning i forbindelse med et kollektivt maskineri til bevarelse af freden.

Jeg må sige, at jeg ser ikke, at vi kan leve på nogen anden måde end ved at følge pagtens principper og anvisninger.

Jeg har læst pagten flere gange — som utvivlsomt andre repræsentanter i denne sal også har gjort det — for at finde ud af, om fejlen ligger i den. Jo mere jeg studerer den, jo mere finder jeg, at den er en klar og utvetydig ledestjerne til fornuft, til retfærdighed og til orden. Jeg tvivler ikke om, at vi burde nå til enighed om at udvide sikkerhedsrådets og de øvrige FN-organers medlemstal, således at disse organer kan afspejle forsamlingens nye sammensætning. Naturligvis skulle vi gøre det. Vi kender imidlertid alle grundene til, at vi ikke kan.

Årsagen, sagde den britiske udenrigsminister videre, til, at vi ikke kan opnå fuldstændig kollektiv sikkerhed, og at det ikke er muligt for FN at bevare freden i dag, er denne, at verden er delt af en ideologisk kløft, langt dybere, end da pagtens fædre mødtes, selv om der også dengang var tegn derpå.

Når den ene part tilkendegiver, at det er dens hensigt at ødelægge livsformen for den anden, kan man ikke have virkelig kollektiv sikkerhed. FN afspejler den politiske opdeling af verden, og det er *dette* og ikke FN-pagten, som har ændring behov. Så længe verden er delt, kan De Forenede Nationer ikke blive andet end en skygge af det, den burde være. Hr. Gromyko har sagt, at vi må stille os ansigt til ansigt med det, han kaldte realiteterne, og derfor være tilfredse med at leve fredeligt side om side. Jeg er ikke tilfreds med at gøre dette. Jeg betragter sameksistensteorien som den mest sterile og negative opfattelse af det internationale liv, som er frembragt i det 20. århundrede. Hvad der er behov for i dag, er ikke simpel sameksistens, men bestræbelser på at nå frem til positiv og konstruktiv handling mellem alle lande.

Jeg vil gerne illustrere de vanskeligheder, som ligger i organisationen af den kollektive sikkerhed, og samtidig nødvendigheden af at forandre sameksistens til samarbejde. Min første illustration af det internationale anarki, som er et resultat af, at pagtens forskrifter ignoreres, kan findes i nedrustnings-